

A Hét

TÁRSADALMI, KRITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Spitz ur kinosan eltűnt 5000 pengője

Kellemetlen kérdések a Színészsövetséghez



Egyes színigazgatók lassanként iskolát kezdenek csinálni Pesten.

Még pedig az eltűnésből. Valóságos eltűnési vizsgetekben szenvednek.

Először Ehrenthal Teddy tűnt fel. Aztán el. Kiderült, hogy minden hamis volt körülötte. Hamis a zuzája, a mája és az a csekk is, amelyet a színészek gázsijának fedezetére íthagyott a Budapesti Színészek Szövetségénél.

Aztán Rákosiék tűntek el, még pedig egyszerre két színházukból. Ők legalább itt maradtak Pesten, Baross téri eldugott kávéházakban húzódnak meg, büjják az üzleti könyveiket, hogy vala-hogy kiókumlálják, hova lett az a 60.000 pengő, amelyet ruhatárosoktól, jegyirodáktól, buffébérlőktől, egy nagy színházról, sőt a szerzőktől szedtek össze s amely úgy elpárolgott, mint az a levegő, amelyből színházat alapítottak. Volt, nincs, a színészek bánják, mert hiába ítélt meg a választott bíróság 3400 pengőt, senkin sem lehet behajtani. Rákosi papának nincs semmi a nevében, a színház nyitvatartási engedélyét is visszaadta. Ottót, szegényt, most lakították ki a lakásából a Bethlen téri palotából, amely valamikor az öreg Rákosié volt. Egyedül Rákosi Tibor dr.-nak van megfogható vagyona, de most

utólag szinte megfoghatatlan módon kiderült, hogy Tibor, aki állandóan ott ágált, rendelkezett a színházban, csak a papa megbízottja volt és jogilag semmi köze sincs a megbukott vállalkozáshoz. Itt tehát a jogi alap tűnt el a szánalomraméltó színészek lába alól.

Tromf gyanánt aztán Spitz úr következett. Spitz úr két balkézrel csinált egy vidéki színházat Pesten, beleölt valami 40-50.000 pengőt, aztán csodálkozott, hogy a repríz-színház nem megy. A végén már arra az 5000 pengőre fanyalódott, amelyet a Színészsövetség deponáltatott vele egyik bankban a színészgázsik fedezetére. A Színészsövetség vezetője, Molnár Dezső dr. volt olyan jószívű, hogy ki utalta Spitz úrnak ezt a maradéktőkét Spitz úr jobbnak látta sürgősen ismeretlen helyre távozni. Fűtyült a színészekre, a szerződésekre, egész Pestre összepakolt és elutazott.

Összeült a választott bíróság és megítélte a színészeknek az 5000 pengőt, hogy tovább folytathassák az előadásokat. A színészközvélemény remegve várta az ítéletet, amelynek alapján csak el kell szaladni a bankba és felvenni az öt darab ezrest.

A pénz azonban ugyanolyan illúzióknak bizonyult, mint Ehrenthal Teddy csekkje. A nagy várakozások után kiderült, hogy pont a Színészsövetség elnöke volt az, aki ezt a letétet fel-szabadította.

Dehát miért nem szólt, az Istenért?

Megmagyarázhatatlan, miért nem világoztotta fel a szintársulat tagjait, hogy ennek az összegnek már régen fuccs. Csak amikor a pénz felvételére került a sor, akkor nyilatkozott, hogy az már régen elúszott. Megnyugtatta a közvéleményt, hogy ezt a tőkét az utolsó fillérig az előirányzott célra fordította Spitz úr.

Sovány vigasz és kínos magyarázkodás. Nem lett volna szabad abban a hitben tartani napokon át a színészeket, hogy erre a pénzre számíthatnak. És miért akarnak ezután hitelezési csalásért feljelentést tenni?

Vagy Molnár Dezső dr. engedélyével vette ki Spitz a letétet vagy nem. Ha igen, akkor nincs krimen. Már pedig maga Molnár Dezső dr. állítja nyilatkozatában, hogy igen. Akkor milyen alapon lehet feljelentést tenni?

Őszintén szólva, nem értjük. Nem értjük, hogyan úszhatnak el egymásután a színészek gázsiletétei részint hamis csekkkel, részint anélkül.

A színészközvélemény bővebb magyarázatosan támogatásban ilyen házársvállalkozókat, hogyan engedhetik színháznyitási engedélyhez jutni őket, másodsorban miért nem gyakorolnak erélyesebb és gondosabb ellenőrzést a színészek gázsifedezete felett.

Mert ezek a sorozatos színigazgató-és gázsileté-eltűnések sehogy sincsenek rendjén, kedves Színészsövetség!

Igy készül a kabarétréfa

Sajnos nem vicc, hanem veritékes valóság

(Szín: A kabaréigazgató irodája.
Szereplők: az igazgató, a szerző, a társ-szerző és a primadonna. Idő: de meg mennyire ma!)

Igazgató (türelmetlenül): Ez marhaság, uraim, halljunk valami jobbat.

Szerző: Van még egy ötletem, de aztán ez igazán az utolsó.

Igazgató: Azt én soha nem vontam kétségbe, hogy utolsó ötletei vannak! No de halljuk!

Szerző: Adva vannak az abesszíniai ikrek...

Igazgató: Talán szíami?

Szerző: Hát abesszíami. Mindegy. Tessék csak meghallgatni. Szóval ezek a vicces, tűzről-pattant, helyes ikrek a legújabb négus-vicceket mesélik.

Primadonna: Az ikreket én játszom.

Szerző: Sajnos, mind a kettőt nem játszhatja. Csak egy partnerrel együtt.

Primadonna: Akkor vegyék tudomásul, hogy rám nem számíthatnak. Ilyen fiatal, hogy engem valami p'ri nővel boronáljanak össze.

Szerző: De kérem hát az ikrek ketten vannak. És össze vannak növe.

Igazgató: Csak növe ne! Ez már egy rég lejátszott lemez. A Latabárok alakították. Tessék valami mást, uraim.

Társ-szerző (bátortalanul): Nekem is volna egy ötletem.

Igazgató: Rossz!

Társ-szerző: De hisz még nem is letszett hallani!

Igazgató: Akkor is rossz. Maga csak arra való, hogy a témába az aktuális hülyeségeket beleírja. Ezeket aztán mi kihúzzuk, de nem baj, legalább rájövünk, hogy ezek nélkül a blöd viccek nélkül még mindig jobb a darab. Ezért fizetem magát. De az ötleteiből nem kérek.

Primadonna: Mégis jó lesz az az iker-dolog Dirikém, ebből kellene valamit csinálni. Talán egy bluettet.

Szerző: Kegyed össze lesz növe valakivel és aktuális dalokat ad elő.

Primadonna: Nem bánom, a Simon-gátival.

Igazgató: Hallatlan! A bonvivánnal! Én még nem láttam kétnemű ikreket.

Szerző (lázasan): Megvan! Éppen ez lesz a szenzáció a darabban. Eddig voltak összenőtt ikrek, de mindig vagy hím- vagy nőneműek. Most lesz az első eset, hogy férfi és nő lesz az iker.

Igazgató: Ez rendben van. De nem a Simon-gátival, mert azzal úgyis sülyefőve együtt vagytok.

Primadonna: Dirikém, ne légy félté-

keny. Ez a tipp tetszik nekem. Most csak egy jó mese kell hozzá és kész.

Szerző: Az ikrek csak látszólag azok, az összenövés is svindli, voltaképpen szerelmesek egymásba és így akarnak port hinteni a világ szemébe. Közben azonban összevesznek és szakítani akarnak.

Társ-szerző: Tudom már. Ez a vicc! Elszakíthatatlanok. A Gutimann-ikrek!

Igazgató: Kezd tetszeni a dolog. Van fantázia benne. Hát akkor ebből egy kis operett lesz... A görölk is össze lesznek növe. A két komikust is összenövesztjük. Ugyis utálják egymást, így legalább olyan pofákat vágnak majd, hogy a közönség gurul a röhögéstől.

Társ-szerző: Biztos siker!

Igazgató (komoran): Csak ezt ne mondta volna. Elpechelte a dolgot, le van máris fújva az egész.

Társ-szerző: Miért?

Igazgató: Mert a multkor is ugyanezt jó'olta a Rasz Kassza című darabra és még soha olyan rász kassza nem volt, mint abban a műsorban. Hanem megvan!

Szerző: Na mi?

Igazgató: Végre rájöttem. Irjanak csak nyugodtan megint egy Placsek és Sejó. Ami biztos, az biztos. Ne kísérletezzünk, uraim, ne kísérletezzünk.

Szerző (bánatosan): Hát jól van. Meglezi holnapra a Placsek és Sejót. Kaphatnánk legalább egy-egy huszas előleget?

Társ-szerző: Fejenkint!

Igazgató: Elég lesz egy is. Hiszen maguk úgyis össze vannak növe!

— Vége —

Irni kell róla...

— hogy ifjabb Horthy Miklós a napokban szabadságra utazik és ennek egyrészét Kairóban tölti. Társaságában lesz Mohamed Takir pasa, Fuad egyiptomi király unokaöccse.

— hogy Gaál Julia, a volt Miss Magyarország, aki nemrégiben jött haza férjétől Chilléből, miután pár napig jogtechnikussegédi állásban próbálkozott, végleg döntött új életét illetően: férjhez megy az alacsony, szimpatikus szénbányatulajdonoshoz.

— hogy a napokban Gonda László, az ismert táncos, aki évek óta mint artista jár külföldön, feleségül vette partnernőjét, Angyal Csibit, a Király Színház volt táncoszübrettjét.

— hogy mégis bűnvádi feljelentést akarnak tenni Rákosiék ellen a Royal- és Bethlen-téri színházak kisémmizett tagjai.

Talpig férfi



távozott Sándor Pállal az élők sorából. Olyan férfi, akinek élete nyitott könyv volt mindig, aki nem leplezte származását, nem igyeke-

zett azt címekkel és rangokkal elleplezni, sőt büszkén vallotta mindig, hogy igenis: édesapja még gyalogszerrel jött a Felvidékről Pestre, ahol szorgalmával, kitartásával vagyont szerzett és azt azzal hagyta fiára, hogy az így biztosított függetlenségért cserébe soha ne tagadja meg multját. Nos, Sándor Pál, akinek módja lett volna személye súlyánál fogva a mindenkori hatalom kegyeit élvezni, aki intímusa volt gróf Bánffy Dezsőnek, gróf Tisza Istvánnak és egyéb hatalmasságoknak, soha nem pályázott a kegyekre, hanem világeletében megmaradt független, serényen dolgozó kereskedőnek. A közéletben pedig nála senki gerincesebben, férfiasabban helyt nem állt azokért, akik úgy mint az ő családja: a két kezük és értelmük munkájával szereztek maguknak egzisztenciát, veszedelmes időkben is, amikor az ilyen kiállásokért legenyhébb esetben fejbeverés járt, bátran felemelte tiltakozó szavát és állásfoglalásának sok része volt abban, hogy a szélsőséges szennvedélyek lecsillapodtak, kapituláltak a konzolidáció történelmi szükségszerűsége előtt. Ama tiszteltetés, amely koporsóját a társadalom minden részéből körülvette, bizonyosága annak hogy a meghunyászkodás nélküli férfias kiállás nagyobb erkölcsi hatóerő a gerinctelen megalkuvásnál, a cím és rangkórságosok lázas és kórikus „asz-szimulációs” dörgölődzéseinel.

Szerkeszti:

FLEINER JENŐ

Felelős szerkesztő és kiadó:

NAGY KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Wekerle Sándor ucca 24.

Telefon: 17-9-68.

Minden cikkért szerzője felel.